

Najaarsnota 2024

Rechtmatigheidsverantwoording en
accountantscontrole

Provincie Gelderland

Definitief

woensdag 25 september 2024

Bezoekadres: Markt 11, 6811 CG ARNHEM
Postadres: Postbus 9090, 6800 GX ARNHEM
Telefoon: (026) 3599480
E-mail: post@gelderland.nl
Website: www.gelderland.nl

 provincie
Gelderland

Rechtmatigheidsverantwoording en accountantscontrole

Wij stellen u voor (I) het controleprotocol accountantscontrole 2024 en (II) de uitgangspunten voor de rechtmatigheidsverantwoording 2024 vast te stellen. Indien nodig zullen wij u begin 2025 (III) een actualisatie voorleggen. Onder IV gaan wij in op het advies van de accountant om het controleprotocol en normenkader in een apart Statenvoorstel aan u voor te leggen in plaats van via de Najaarsnota.

I. Controleprotocol accountantscontrole 2024

De provinciale accountant verschaft u een controleverklaring bij de provinciale jaarrekening. In deze verklaring gaat hij in op de getrouwheid van de provinciale jaarrekening, waaronder de rechtmatigheidsverantwoording. De goedkeuringstoleranties, die gelden voor de accountantscontrole zijn opgenomen in de door u vastgestelde Controleverordening 2023 en zijn conform Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado).

De goedkeuringstoleranties voor fouten en onzekerheden in het Bado zijn:

Soort verklaring

	goedkeurend	met beperking	oordeel onthouding	afkeurend
Fouten in de jaarrekening (% van de lasten)	kleiner of gelijk 1%	> 1% < 3%	-	gelijk of groter 3%
Onzekerheden in de controle (% van de lasten)	kleiner of gelijk 3%	> 3% < 10%	gelijk of groter 10%	-

Wij merken op dat de goedkeuringstolerantie qua bedrag wordt vastgesteld op basis van de gerealiseerde bedragen in de jaarrekening. Van de accountant wordt naast deze kwantitatieve benadering bij de weging van fouten en onzekerheden ook een kwalitatieve beoordeling verwacht (deskundigheidsoordeel). Dat is de reden waarom u in de controleverklaring van de accountant een ander bedrag als grondslag zult zien waarbij de accountant spreekt van het begrip ‘materialiteit’ naast ‘goedkeuringstolerantie’.

De rapporteringstolerantie is opgenomen in de Controleverordening 2023 en bedraagt € 600.000. De rapporteringstolerantie houdt in dat geconstateerde fouten en onzekerheden die groter zijn dan € 600.000 altijd worden opgenomen in het verslag van bevindingen van de accountant.

II. Uitgangspunten voor de rechtmatigheidsverantwoording 2024

Voor de jaarrekening 2024 gelden voor de rechtmatigheidsverantwoording grondslagen die zijn gebaseerd op de door u vastgestelde Financiële verordening Gelderland 2021 en de kadernota rechtmatigheid 2023 van de commissie BBV. Deze grondslagen zijn inhoudelijk identiek aan de grondslagen voor de Jaarrekening 2023 en luiden:

“In de rechtmatigheidsverantwoording bij de jaarrekening rapporteren Gedeputeerde Staten over afwijkingen met een verantwoordingsgrens van 1% van de totale lasten van de provincie, inclusief de dotaties aan de reserves. De rechtmatigheid kent drie criteria:

A. begrotingscriterium

B. voorwaardencriterium

C. het misbruik en oneigenlijk gebruik-criterium

Ad A. De begrotingsrechtmatigheid wordt beoordeeld op het niveau waarop de begroting is vastgesteld, te weten BBV-programma en geautoriseerd investeringskrediet. Afwijkingen van de begroting worden als acceptabel aangemerkt in de volgende situaties:

1. Er is sprake van een overschrijding waarbij direct gerelateerde inkomsten de overschrijding compenseren.
2. Er is sprake van een overschrijding op een open-einde regeling.
3. De overschrijding is geautoriseerd door middel van de vaststelling van een tussentijdse rapportage.

Begrotingsonrechtmatigheden die passen binnen het bestaande beleid worden opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording, voor zover de verantwoordingsgrens voor afzonderlijke fouten of onduidelijkheden is overschreden, maar worden niet nader toegelicht in de paragraaf bedrijfsvoering.

In het kader van rechtmatigheid is het melden van begrotingsoverschrijdingen en begrotingsonderschrijdingen tijdig als in de jaarrekening wijzigingen ten opzichte van de begroting over dat boekjaar worden gemeld. De jaarrekening is hierbij het sluitstuk en laatste mogelijkheid tot melden van begrotingsoverschrijdingen.

Bij investeringsprojecten wordt de begrotingsrechtmatigheid beoordeeld op het niveau van het totaal gevoteerde kredietbedrag.

Ad B. Het voorwaardencriterium is het criterium van rechtmatigheid, dat betrekking heeft op de eisen die worden gesteld bij de uitvoering van de financiële beheershandelingen. De regelgeving die deze eisen bevat is opgenomen in de Najaarsnota 2024.

Ad C. Het misbruik en oneigenlijk gebruik-criterium is het criterium van rechtmatigheid, dat betrekking heeft op het voorkomen, detecteren en corrigeren van misbruik en oneigenlijk gebruik van overheidsmiddelen en provinciale eigendommen bij financiële beheershandelingen. Daadwerkelijke afwijkingen voor zover deze niet het getrouwheidsaspect raken, worden betrokken bij het opstellen van de rechtmatigheidsverantwoording.”

Onder Ad B (voorwaardencriterium) wordt voor de eisen die worden gesteld bij de uitvoering van de financiële beheershandelingen verwezen naar de Najaarsnota. Bij deze Najaarsnota is als bijlage gevoegd de van toepassing zijnde regelgeving in 2024 naar de stand van 1 juli 2024.

De rapportagegrens bedraagt € 600.000,-. In de paragraaf Bedrijfsvoering van de Jaarstukken 2024 verstrekken we u - zoals bepaald in de Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV en de Financiële verordening Gelderland 2021- aanvullende informatie over de financiële rechtmatigheid. We lichten de geconstateerde afwijkingen (fouten of onduidelijkheden) groter dan € 600.000 toe.

III. Mogelijke actualisatie begin 2025

1. Door wijziging Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado)

Het Rijk is voornemens om het Bado te wijzigen. De wijziging gaat ervoor zorgen dat de soort controleverklaring wordt bepaald door de som van fouten en onzekerheden te relateren aan de totale lasten van de provincie exclusief toevoegingen aan reserves. Het percentage voor de goedkeuringstolerantie wordt 2%. De volgende tabel geeft dit weer:

Soort verklaring

	goedkeurend	met beperking	oordeel onthouding	afkeurend
Fouten in de jaarrekening en onzekerheden in de controle (% van de lasten)	kleiner of gelijk dan 2%	tussen 2% t/m 4%	-	groter dan 4%

Indien het Bado met terugwerkende kracht over 2024 wordt gewijzigd, doen wij een nieuw voorstel voor het controleprotocol accountantscontrole 2024.

2. Door wijziging financiële verordening Gelderland 2021

Op dit moment wordt voor zowel de goedkeuringstolerantie bij accountantscontrole als de verantwoordingsgrens bij de rechtmatigheidsverantwoording het percentage van 1% aangehouden. Als het Bado ten behoeve van de accountantscontrole 2024 met terugwerkende kracht wordt aangepast zal de Financiële verordening Gelderland 2021 de verantwoordingsgrens daarmee in lijn worden gebracht.

3. Door wijzigingen in het normenkader relevante financiële regelgeving

De van toepassing zijnde regelgeving behorende bij het normenkader 2024 voor de rechtmatigheidsverantwoording - weergegeven naar de stand van 1 juli 2024- is als bijlage bij deze Najaarsnota gevoegd. Nadat uw Staten tot vaststelling van deze bijlage hebben besloten, kan het voorkomen dat regelgeving (nationale of Europese wetgeving, verordening Provinciale Staten of relevant beleidskader) wordt aangepast. Als zich dat voordoet, ontvangen Uw Staten begin 2025 ter kennisneming een actualisatie van het normenkader.

4. Door eventuele Kadernota 2024 van de commissie BBV

Vrijwel jaarlijks brengt de commissie BBV een gewijzigde kadernota rechtmatigheid uit. Indien de Kadernota 2023 wordt vervangen door een Kadernota 2024 en dat gevolgen heeft voor de kaders voor de rechtmatigheidsverantwoording 2024 zullen wij u daarover informeren.

IV. Opvolgen advies van Deloitte inzake separaat controleprotocol

Deloitte schrijft in het accountantsrapport bij Jaarstukken 2024: “Tegelijkertijd stelt u via de Najaarsnota jaarlijks het normenkader vast en worden de toleranties voor de accountantscontrole vastgelegd. Wij adviseren u om hier jaarlijks een separaat controleprotocol voor op te stellen, waarin het normenkader ook kan worden meegenomen en geactualiseerd”. Voor het begrotingsjaar 2024 volgen we nog de huidige procedure. In 2024 onderzoeken we welke procedure, tijdsplan en vorm wenselijk is om accountantscontrole en rechtmatigheidsverantwoording door uw Staten te laten behandelen.